

นายอำเภอต้องทำอย่างไรกับผู้บุกรุกที่สาธารณะ

แม้จะฟังได้ว่านายอำเภอได้มีการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันทางสาธารณประโยชน์ที่พิพาท ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยได้มีการระงับข้อพิพาทและร้องทุกข์กล่าวโทษต่อผู้บุกรุกทางสาธารณะพิพาท ตามมาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง แห่ง พรบ.ลักษณะปกครองท้องที่ฯ และ ข้อ ๖ วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดแล้วก็ตาม แต่เมื่อปรากฏว่ายังมีห้องน้ำบางส่วนรุกล้ำทางสาธารณะพิพาท นายอำเภอซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และมีอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๑ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ ที่จะต้องรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบและมีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองห้องน้ำให้รื้อถอนไปให้พ้นจากทางสาธารณะพิพาท หากครบกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่งยังไม่มีกรรื้อถอน นายอำเภอมีอำนาจจัดการรื้อถอนได้เอง แต่ไม่ปรากฏว่านายอำเภอได้ปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าว กรณีจึงถือได้ว่านายอำเภอละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้นายอำเภอดำเนินการรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑ ประกอบข้อ ๔ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ ภายใน ๓๐ วัน

อ.๑๐๖๔/๒๕๖๔ /จตุภรณ์ พัฒนสิทธิชีวิน/๑๙/๕/๖๕

ⁱ ข้อ ๑ กำหนดว่า ในกรณีที่ปรากฏว่าได้มีการปลูกสร้างอาคารหรือปลูกปักสิ่งใดๆ ลงในที่ดินในแม่น้ำลำคลอง อันเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือรุกล้ำเข้าไปในที่ดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดิน รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งจังหวัดซึ่งสถานที่นั้นตั้งอยู่ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดไปตรวจสอบสถานที่นั้นๆ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจแล้วเห็นว่าสถานที่ซึ่งปลูกสร้างอาคารหรือปลูกปักสิ่งใดๆ ลง เป็นที่ดินหรือแม่น้ำลำคลองอันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยแน่ชัดปราศจากสงสัย ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งปลูกปักนั้น ให้รื้อถอนไปให้พ้นที่อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือในกรณีที่ปรากฏว่าผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ก็ให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ ณ อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น และเมื่อครบกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่งนั้นแล้ว ยังไม่มีกรรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นออกไป ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินจัดการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นได้ ในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขายโดยวิธีที่เห็นสมควรซึ่งทรัพย์สินที่รื้อถอนหรืออยู่ในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น และให้นำความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๗ มาใช้บังคับแก่เงินที่ขายทรัพย์สินนั้นได้โดยอนุโลม

ข้อ ๔ กำหนดว่า ประกาศนี้ให้ใช้บังคับในเขตจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี และสำหรับจังหวัดอื่นให้ใช้บังคับเฉพาะในเขตเทศบาล